

[Kryger.]

slaget, idet jeg i det store og hele kan hen- vise til mine udtalelser ved første behandling i forrige rigsdagssamling. Der er alligevel nogle ganske få ting, jeg ikke kan lade være med at berøre i dag. Det var et rigt materiale, udvalget fik at arbejde med, et materiale, som belyste mange forskellige sider af spørgsmålet og for mig i hvert tilfælde belyste det på en sådan måde, at jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis der ikke skabes mulighed for, at arbejder- og arbejdsgiver- organisationerne kan finde en fællesnævner og blive enige om en retningslinie, vil det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard komme til at opleve, at dette lovforslag får 25 års jubilæum een gang til. Det er jo i år 25 år siden, den radikale gruppe fremsatte et lovforslag i lighed med dette. Jeg vil gerne understrege, at hvor der er mulighed for at skabe et godt forhold mellem arbejdere og arbejdsgivere, vil bestræbelser herfor hos mig møde den største velvilje; men ved at gennemstudere det materiale, vi modtog i det udvalg, der blev nedsat i sidste rigsdagssamling, er jeg blevet bestyrket i min tro på, at denne vej i øjeblikket absolut ikke vil være farbar til opnåelse af et positivt resultat.

Jeg vil gerne fremhæve overfor det ærede medlem hr. Bundvad, at jeg synes, man har lov til at sige, at der i hvert fald fra arbejds- giverside har været vist god vilje til at opnå så gode forhold på arbejdspladserne som vel muligt ved at lade arbejderne få andel i det overskud, en virksomhed har mulighed for at give.

Vi må imidlertid også huske på, at en virksomhed er udsat for svingende kon- junkturer, så den måske det ene år kan give udbytte og det andet år intet udbytte, og hvis man da har gennemført en lovgivning som den, det ærede medlem foreslår, som ganske vist kun skal være rådgivende, er jeg bange for, at der meget let vil komme til at opstå tvivlsspørgsmål. Jeg synes egentlig også, at det materiale, vi har fået til gennemsyn, bestyrker os i troen derpå. Jeg synes, og det vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Bundvad, at industriens folk har vist deres vilje til, hvor det har været muligt, at give arbejderne noget udover det, som deres akkordsystem og deres faste tarifmæssige lønninger beret- tiger dem til, ved i gode år indenfor indu- strien at oprette hjælpefunds. Efter min

formening er hjælpefundsordningen i hvert fald begyndelsen til en formidling mellem arbejdsgivere og arbejdere. Der er bare een ting, som jeg ikke kan lade være at bemærke, og det tror jeg de ærede medlemmer af udvalget vil give mig ret i, nemlig, at det er trist, at aldersrenteloven lægger en hindring i vejen for, at disse hjælpefunds kan komme til at virke til gavn for den arbejder, der får aldersrente.

Måske vi ad denne vej kan få udbygget en lovgivning på hele dette område, men jeg tvivler noget på, om det i det hele taget kan lade sig gøre. Jeg tror personlig, at såvel arbejdsgivere som arbejdere for- står, at et godt samarbejde indenfor de enkelte virksomheder betyder forøget vel- stand både for den ene og for den anden part.

På mit partis vegne vil jeg anbefale, at dette forslag bliver taget op til velvillig behandling og en virkelig dybtgående drøf- telse, så vi under en eller anden form kan finde en løsning, som kan harmonere med ønskerne hos de store organisationer, der afgjort har hovedinteressen af at få et sådant forslag gennemført.

Poul Møller: Sidste år havde vi rig lej- lighed til at drøfte dette spørgsmål ved første behandling, og på mit partis vegne fremsatte jeg vore synspunkter om ud- byttedeling. Vi så ikke med særlig begej- string på forslaget, idet vi ikke havde den opfattelse, at det var den vej, man skulle gå for at nå frem til et snævrere og bedre sam- arbejde mellem arbejdere og arbejdsgivere og mellem funktionærer og arbejdsgivere i industrien og til en forøgelse af produ- tionen; det var de to formål, forslags- stillerne ønskede at fremme med deres forslag. Vi havde den opfattelse og har den stadig, at et samarbejde bedre kan komme i stand gennem de sociale institu- tioner, de sociale fonds o. lign., og at en produktionsforøgelse bedre kan opnås gen- nem et akkordlønsystem. Da forslaget imid- lertid giver mulighed for, at vi i det hele taget i et udvalg kan drøfte spørgsmålet om forholdet mellem arbejdere og arbejds- givere, og hvorledes man skal løse vor tids store arbejderproblemer, vil vi også ved denne lejlighed tilsige vor medvirken til, at dette forslag kommer i udvalg, så vi her i folketinget forhåbentlig kan nå frem til et forslag, der på bedre måde end det